

Skrypt do prezentacji z webinaru numer 2 w ramach projektu ZYSK Z DOSTĘPNOŚCI (23.06.2025)

Slajd 1

Tematem dzisiejszego webinaru jest dostępność cyfrowa, a konkretnie omówimy sobie audyty dostępności cyfrowej przeprowadzane przez Ministerstwo Cyfryzacji, raporty z tych audytów oraz najważniejsze przepisy z zakresu właśnie dostępności cyfrowej. Na początku przedstawię definicję dostępności cyfrowej.

Slajd 2

Dostępność cyfrowa, zgodnie z definicjami przedstawionymi przez Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, to cecha stron internetowych, aplikacji mobilnych i innych rozwiązań cyfrowych, której obecność sprawia, że mogą z tych rozwiązań wygodnie korzystać także osoby o różnym zakresie słuchu, ruchu, wzroku czy zdolności poznawczych. Jest to tworzenie rozwiązań cyfrowych tak zrozumiałych i prostych, żeby większość ludzi mogła z nich korzystać bez konieczności ich dodatkowego dostosowywania (kliknij, aby zobaczyć źródło: [Serwis Rzeczypospolitej Polskiej](#)).

Dostępność cyfrowa przejawia się w aspektach, takich jak:

- stosowanie tekstów w języku prostym i łatwym - unikanie skomplikowanego języka,
- odpowiedni kontrast kolorów, a także możliwość zmiany kontrastu,
- opisy alternatywne dla obrazów (są to po prostu opisy zdjęć, grafik informacyjnych, dodawane w celu odczytania ich przez czytniki ekranu)
- możliwość powiększenia/zmniejszenia tekstu,

- napisy w filmach/filmikach dla osób niesłyszących,
- jasna struktura strony, logiczne rozmieszczenie elementów, właściwe oznaczenie przycisków i linków,
- unikanie elementów migających,
- możliwość zatrzymania, przewijania, regulacji głośności, włączania/wyłączania napisów i audiodeskrypcji.

Slajd 3

Warto zaznaczyć, że z dostępności cyfrowej mogą korzystać nie tylko osoby z niepełnosprawnościami. Automatyczne transkrypcje filmików zamieszczanych w Internecie umożliwiają nam oglądanie bez dźwięku, gdy jesteśmy w miejscu publicznym i nie chcemy przeszkadzać innym odgłosami naszego telefonu. Odpowiedni kontrast na laptopie czy telefonie z pewnością ułatwia życie seniorom, którzy, z powodu swojego wieku, mogą mieć problemy ze wzrokiem. Gdy przeglądamy treści na telefonie w bardzo słoneczny dzień, odpowiedni kontrast zwiększa widoczność tych treści i umożliwia nam czytanie, mimo słońca. Obsługa sprzętów za pomocą głosu pomaga kierowcom, którzy chcieliby, np. zmienić muzykę, trasę przejazdu, bez odrywania rąk od kierownicy pojazdu. Możemy nie zauważać tego na co dzień, ale warto uświadomić sobie, że dostępność, generalnie, w tym cyfrowa, jest korzystna dla każdego z nas - nie tylko dla osób z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo, pod kątem prowadzenia firmowej strony internetowej czy mediów społecznościowych, warto dodać, że dostępność cyfrowa wpływa pozytywnie na pozycjonowanie stron, bo wyszukiwarki internetowe chętniej i sprawniej wynajdują na nich treści. Co to oznacza? Zwiększająca się pozycja strony internetowej w przeglądarce, a tym samym zwiększająca się liczba

odwiedzających stronę internetową/media społecznościowe, co, jak wiadomo, znacząco może przełożyć się na zyski ze sprzedaży firmy.

Slajd 4

Podmioty publiczne w całej Unii Europejskiej mają obowiązek zapewniać dostępność cyfrową swoich stron internetowych i aplikacji mobilnych. W Polsce obowiązki te określa ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. W związku z tym Ministerstwo Cyfryzacji każdego roku sprawdza, czy strony internetowe i aplikacje mobilne podmiotów publicznych spełniają wymagania dostępności cyfrowej.

Strony internetowe podmiotów publicznych muszą być dostępne cyfrowo od 23 września 2020 r. Aplikacje mobilne podmiotów publicznych muszą być dostępne cyfrowo od 23 czerwca 2021 r.

Audyty obejmują instytucje, takie jak:

- jednostki sektora finansów publicznych,
- państwowe jednostki organizacyjne,
- niektóre osoby prawne finansowane ze środków publicznych,
- związki podmiotów publicznych,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz zdrowia, osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

Monitoring obejmuje zarówno audyty uproszczone, jak i szczegółowe.

Uproszczone badania są przeprowadzane automatycznie, a ich wyników nie są

wysyłane do podmiotów publicznych. Badania te służą ogólnej ocenie statystycznej dużej liczby stron i testują tylko wybrane wymagania dostępności cyfrowej. Na podstawie tych badań przygotowywany jest ogólny raport. Audyty szczegółowe wykonują eksperci wspólnie z użytkownikami z niepełnosprawnościami. Raporty z tych badań są wysyłane do właścicieli stron internetowych lub aplikacji mobilnych. Raport z takiego audytu określa stan zgodności strony internetowej z ustawą o dostępności cyfrowej. Opisuje także rodzaje znalezionych błędów oraz przykłady ich występowania.

Prowadzony jest także wykaz stron i aplikacji, które podlegają monitoringowi. Jest to wykaz ogólnodostępny, który możecie znaleźć w Serwisie Rzeczypospolitej Polskiej (kliknij, aby przejść do wykazu stron internetowych podmiotów publicznych: [Wykaz stron internetowych podmiotów publicznych](#)) (kliknij, aby przejść do wykazu aplikacji mobilnych podmiotów publicznych: [Wykaz aplikacji mobilnych podmiotów publicznych](#)).

Slajd 5

Wytyczne dla dostępności treści internetowych, czyli tzw. WCAG to najpopularniejsze i najczęściej stosowane wytyczne, które odnoszą się do dostępności cyfrowej. Wytyczne te są ważne, bo pozwalają precyzyjnie określać pojęcia związane z dostępnością cyfrową. Ich spełnienie nie oznacza jednak automatycznie dostępności cyfrowej strony, aplikacji czy innego rozwiązania. Kluczowe jest postawienie w centrum człowieka, dla którego ta dostępność jest szansą na swobodne korzystanie z Internetu (kliknij, aby przejść źródła, czyli do [Wytycznych dla dostępności treści internetowych](#)).

Przykład? Dodawanie tekstu alternatywnego do zdjęcia/grafiki, które przekazują wizualnie informacje jest obowiązkiem. Jeśli jednak dodamy taki tekst, opis, ale

będzie on niezgodny z treścią zdjęcia/grafiki, to użytkownik w żaden sposób na tym nie skorzysta. Formalnie wymóg będzie spełniony, ale praktycznie będzie to mało użyteczne.

Slajd 6

Bardzo istotnym elementem dostępności cyfrowej jest także dostęp alternatywny. Co to oznacza? Jeśli podmiot publiczny nie może zapewnić dostępności cyfrowej jakiegoś elementu strony/aplikacji, to ma obowiązek zapewnić taką dostępność w jakiś inny sposób - to właśnie dostęp alternatywny. Przykładem mogą być tutaj inne formy kontaktu, czyli możliwość kontaktu telefonicznego, listownego lub mailowego czy możliwość kontaktu ze wsparciem tłumacza języka migowego (osobiście lub online). Zapewnieniem dostępu alternatywnego będzie także udostępnienie danych informacji w formie dostępnego tekstowo dokumentu, a więc np. tekst w języku prostym lub w języku łatwym, tzw. Easy-To-Read lub tekst odczytywalny maszynowo.

Slajd 7

Teraz omówimy krótko cztery zasady dostępności, które wynikają z przepisów WCAG (Wytyczne dla dostępności treści internetowych). Podmioty publiczne mają obowiązek przestrzegać tych 4 zasad. Z kolei wy, jeśli posiadacie strony internetowe swoich firm, powinniście ich przestrzegać, jeśli chcecie zwiększyć dostępność swoich produktów i usług.

Postrzegalność: Treści muszą być dostępne dla różnych zmysłów — wzroku, słuchu, dotyku, a więc, np. teksty alternatywne dla zdjęć i grafik, transkrypcje i napisy dla treści audio i wideo czy tekst zamiast obrazów tekstowych — rezygnujemy np. ze skanów PDF.

Funkcjonalność: Strona lub aplikacja powinna być w pełni obsługiwana na różne sposoby, a więc, np. obsługa przez klawiaturę (bez myszy) – ważne dla osób z ograniczeniami ruchowymi czy możliwość zatrzymania ruchomych elementów.

Zrozumiałość: Użytkownik powinien rozumieć zarówno treść, jak i sposób działania strony, a więc, np. prosty, zrozumiały język, wyjaśnienie skrótów i trudnych pojęć czy jasne komunikaty o błędach i sposobach ich poprawy.

Kompatybilność (solidność): Strona działa poprawnie na różnych urządzeniach, systemach, przeglądarkach i przy różnych technologiach asystujących, a więc, np. wszystkie informacje (np. komunikaty o błędach) dostępne dla technologii asystujących, testy działania na różnych urządzeniach, systemach i z różnymi czytnikami ekranu - należy stale monitorować poprawność działania strony/aplikacji.

Slajd 8

Serwis Rzeczypospolitej Polskiej opublikował także dwa, bardzo ciekawe, artykuły/wywiady z osobami z niepełnosprawnościami. Przedstawię wam teraz fragmenty tych rozmów, bo jest to świetna okazja, aby dowiedzieć się, co realnie sprawia problem osobom z różnymi niepełnosprawnościami.

Fragment wywiadu “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Szymonem Gawraczem, starszym specjalistą w Ministerstwie Finansów:

Pytanie: Z jakimi najczęściej problemami i barierami spotykasz się w Internecie?

Odpowiedź: Małe przyciski i niewielkie odległości między nimi. Gdy przyciski w aplikacjach mobilnych są rozmieszczone pionowo i w małych odległościach od

siebie, mam problem z precyzyjnym wyborem przypisanych do nich opcji. Wymusza to na mnie również wyjątkową koncentrację i nienaturalne usztywnienie ramion oraz nadgarstków. Pułapka czasowa. W ten sposób nazywam uzależnienie wykonania działania od równoczesnego użycia kilku aplikacji mobilnych (lub dwóch urządzeń) w krótkim czasie. Kiedy realizuję transakcje bankowe lub korzystam z innych usług on-line, które mają określony limit czasowy, na skutek stresu nasilają się ruchy mimowolne rąk. Spowalnia to moją pracę i powoduje brak precyzji w używaniu ekranów dotykowych (...)

(kliknij, aby przejść do wywiadu “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Szymonem Gawraczem, starszym specjalistą w Ministerstwie Finansów: [Wywiad “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Rafałem Kanarkiem](#))

Slajd 9

Fragment wywiadu “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Rafałem Kanarkiem, specjalistą w Ministerstwie Cyfryzacji:

Pytanie: Z jakimi najczęściej problemami i barierami spotykasz się w Internecie?

Odpowiedź: Irytują mnie nieopisane przyciski i linki. Może wizualnie mają one opis czy są jakąś ikoną, ale technicznie jest to tak źle zrobione, że mój czytnik odczytuje tylko „przycisk” albo „link”. Nie wiem wtedy, co się wydarzy, gdy użyję takiego elementu. Zdarza się, że zamyka on całą aplikację lub kasuje wprowadzone dane. Kiedyś, gdy kliknąłem taki nieopisany przycisk, dostałem zwrotny SMS, że wykupiłem wersję Pro jakiegoś oprogramowania za kilkaset złotych (...) Szczególnie gdy mam niewiele czasu na przejrzenie jakiejś strony internetowej, to sporym utrudnieniem jest dla mnie brak struktury nagłówków. Nie mogę wtedy szybko zorientować się, gdzie co jest, tylko muszę czytać niemal

całej treści. Gdy nagłówki są odpowiednio wdrożone, to mogę po nich łatwo przeskakiwać za pomocą skrótu klawiaturowego czy gestu.

(kliknij, aby przejść do wywiadu “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Rafałem Kanarkiem, specjalistą w Ministerstwie Cyfryzacji: [Wywiad “Korzystam z dostępności cyfrowej” z Rafałem Kanarkiem](#))

Slajd 10

Teraz omówimy sobie kilka dobrych praktyk dostępności cyfrowej z zakresu tworzenia treści, projektowania i zarządzania. Pamiętajcie o tym, że przepisy prawne to jedno. W rzeczywistości możemy zrobić o wiele więcej na rzecz dostępności cyfrowej i zapewnić równy dostęp do danych treści dla każdej osoby, niezależnie od barier, które napotyka.

Slajd 11

Podam wam teraz 12 przykładowych, dobrych praktyk z zakresu dostępności cyfrowej, a konkretnie z tworzenia treści:

- 1) Wyjaśniaj skróty i skrótowce
- 2) Nie wyrównuj tekstu do obu marginesów.
- 3) Unikaj automatycznego dzielenia wyrazów.
- 4) Używaj odpowiedniej wielkości i kroju czcionki.

Generalnie to czcionki bezszeryfowe są dostępne, jednak nie tylko to wpływa na czytelność czcionek. Istotne jest także to, jak wyglądają poszczególne litery lub podobne znaki — na przykład czy mała litera „l” („L”) wygląda inaczej niż wielka litera „l” („I”), czy „d” różni się od „b” nie tylko kierunkiem, ale też kształtem brzuska czy to, jak wyglądają połączenia między literami — na przykład czy

połączenie „rn” nie jest bliźniacze do litery „m”. Dodatkowo, najbardziej przyjazne są te kroje czcionek, które są dobrze znane, a więc np. czcionki Arial, Times New Roman, Verdana, Helvetica, Calibri, Open Sans (z tej korzystamy w tym skrypcie).

5) Pamiętaj o odstępach między treściami.

Najlepiej, aby było to odstępy w zakresie 1,15 - 1,5. Dodatkowo, odstępy między poszczególnymi akapitami powinny być chociaż dwa razy większe niż odstępy pomiędzy wersami, a także - odstęp przed nagłówkiem powinien być większy niż odstęp po nagłówku.

6) Zapewnij tłumaczenie na Polski Język Migowy.

Takie tłumaczenie nie jest wymagane w ustawie o dostępności cyfrowej, ale dla osób, które nie słyszą od urodzenia, to jedyny sposób zapoznania się z daną treścią przekazywaną dźwiękiem.

Slajd 12

7) Opisz zawartość filmu.

Skrócony opis zawartości filmu umożliwia szybką orientację w jego treści. Może być także dobrym miejscem, aby umieścić linki do dodatkowych materiałów na przykład do wersji filmu ze ścieżką audiodeskrypcji lub do strony, na której znajduje się transkrypcja tekstowa filmu.

8) Ogranicz liczbę emotikonów.

Dodatkowo, jeśli dodajesz emotikony lub emoji do swoich wpisów, staraj się je zamieszczać raczej na końcu niż na początku zdania.

9) Hashtagi rozdzielaj wielkimi literami.

10) Sprawdzaj pisownię.

Błędy w tym zakresie potrafią nie tylko utrudnić zrozumienie treści, ale nawet zmienić jej znaczenie.

11) Ukrywaj puste kolumny i wiersze (MS Excel).

Jeśli jakieś jego komórki nie są wykorzystywane do zbierania czy prezentowania danych, możesz je ukryć.

12) Nie podawaj ważnych informacji tylko w nagłówku / w stopce (MS Word).

Dostęp do tych treści jest ograniczony, zwłaszcza dla użytkowników, którzy korzystają z czytnika ekranu, a jeśli dokument przetworzysz na format PDF, dostępu tego nie ma.

Slajd 13

Teraz przejdziemy do przykładowych, dobrych praktyk z zakresu dostępności cyfrowej, a konkretnie z projektowania:

1) Badaj rozwiązania z użytkownikami z niepełnosprawnościami przed uruchomieniem.

2) Włączaj użytkowników z niepełnosprawnościami w proces projektowania.

Jeśli projektujesz: z osobami z niepełnosprawnościami, możesz stworzyć rozwiązanie bardziej dostępne cyfrowo, niż gdy projektujesz: dla osób z niepełnosprawnościami.

3) Traktuj dostępność cyfrową jako jeden z elementów projektowania doświadczeń użytkownika.

Gdy wdrażasz dostępność cyfrową, zastanów się, jak dzięki niej możesz zapewnić takie same lub porównywalne doświadczenia użytkownikom z niepełnosprawnościami.

Slajd 14

A teraz przejdziemy do przykładowych, dobrych praktyk z zakresu dostępności cyfrowej, a konkretnie z zarządzania:

1) Umożliwiaj różne formy kontaktu.

Zapewnij różne formy kontaktu — zarówno głosowe, pisemne, w formie komunikacji wideo, jak i dodatkowe rozwiązania: na przykład wideorozmowa z udziałem tłumacza języka migowego. Zapewnij różne formy kontaktu do zgłaszania problemów z dostępnością cyfrową (przywołaj je w deklaracji dostępności).

2) Opracuj wewnętrzne standardy dostępności cyfrowej.

3) Planuj wdrażanie dostępności cyfrowej.

Dbanie o dostępność cyfrową to złożony proces. Warto dobrze go zaplanować. Uwzględnij w takim planie cele, planowane działania i ich rezultaty. Wskaż osoby odpowiedzialne za ich realizację oraz harmonogram prac. Staraj się na bieżąco analizować, a w razie potrzeby aktualizować ten plan.

4) Stosuj różne metody badania dostępności cyfrowej.

Inne problemy z dostępnością cyfrową możesz zidentyfikować w trakcie badań automatycznych, inne przy testach eksperckich, a inne podczas testów z użytkownikami. Jeśli połączysz różne metody badawcze, otrzymasz dokładniejsze wyniki i szeroką perspektywę badawczą. Nie zawsze musisz stosować pełne (a przez to czasochłonne i kosztowne) audyty eksperckie.

(kliknij, aby przejść do źródła: [Artykuł „Jakie są dobre praktyki z zakresu dostępności cyfrowej”, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej](#))

Slajd 15

Na początku webinaru wspominałam o monitoringu dostępności cyfrowej wśród stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Chciałabym przedstawić wam kilka informacji wynikających z takiego raportu za rok 2024. Ministerstwo Cyfryzacji wytypowało 100 stron internetowych i 45 aplikacji mobilnych do szczegółowej analizy dostępności cyfrowej. Oczywiście wyniki uzyskane w monitoringu można odnosić jedynie do przebadanej próby, a

nie do wszystkich stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w Polsce.

Jeśli chodzi o strony internetowe:

- 75 z badanych stron internetowych uznano za częściowo zgodne z ustawą
- 25 z badanych stron internetowych uznano za niezgodne z ustawą

Slajd 16

Jeśli chodzi o aplikacje mobilne:

- 37 z badanych aplikacji mobilnych uznano za częściowo zgodne z ustawą
- 8 z badanych aplikacji mobilnych uznano za niezgodne z ustawą

Slajd 17

Podsumowanie tego monitoringu nie jest niestety pozytywne, bo żadna z monitorowanych stron internetowych i żadna z aplikacji mobilnych podmiotów publicznych nie była w pełni zgodna z przepisami ustawy o dostępności cyfrowej.

Więcej informacji możecie znaleźć na stronie Serwisu Rzeczypospolitej Polskiej.

Kliknij, aby przejść do wyników monitoringu dostępności cyfrowej wśród podmiotów publicznych w roku 2024: [Wyniki monitoringu dostępności cyfrowej wśród podmiotów publicznych w roku 2024.](#)

Slajd 18

Jeszcze krótkie przypomnienie z informacjami o naszym projekcie.

Projekt realizujemy na terenie całej Polski w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2027 roku. Projekt kierujemy do przedsiębiorców i ich pracowników oraz

pracowników z mikro, małych, średnich oraz dużych firm, zainteresowanych zapewnieniem lub poprawą dostępności swoich produktów i/lub usług.

Naszym celem jest podniesienie kompetencji pracownic oraz pracowników w zakresie dostępności produktów i usług, w tym ich uniwersalnego projektowania oraz wykorzystania rozwiązań uniwersalnego projektowania.

Slajd 19

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o dostępności, zapraszamy Cię na nasze bezpłatne szkolenia. Więcej informacji znajdziesz na naszej stronie internetowej (kliknij, aby przejść do strony internetowej: zyskzdostepnosci.pl) lub na naszym profilu na platformie Facebook (kliknij, aby przejść na profil na platformie Facebook: [@ZyskZDostepnosci](https://www.facebook.com/ZyskZDostepnosci)).